

HOMILIJA O. JOSIPA ČURIĆA
u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu 28. 2. 1989.
na pogrebnoj misi za biskupa Miju Škvorca
Mali vjesnik br. 3, 1989.g. str. 61-63.

Odanost prema nedavno preminulom biskupu o. Miji Škvorcu dovela nas je na ovu euharistijsku Žrtvu. U duhu kršćanske predaje, želimo "eucharistein" zahvaljivati Bogu, želimo "eulogein" - blagoslivati Gospodina, što nam je podario milost da smo u životu imali takvog suvremenika, takvog suradnika i supatnika, kakav je bio naš nezaboravni "pater Škvorc".

Među vama, ovdje priličan je broj onih koji su tek iz daljega mogli vidjeti i čuti toga neutrudivoga poslenika u Božjem vinogradu dok je, oglašavajući Evanđelje, poletno svjedočio za vječnu Istinu, Pravdu i Ljubav. Činjenica je da su i takvi susreti s biskupom Škvorcom, proživljeni iz daljine, ostavljali u dušama neizbrisiv dojam. Tko je čuo samo jednu njegovu propovijed, mogao je i morao je uvidjeti da pred sobom ima čovjeka Božjeg, puna izvanrednih talenata – kako naravnih, tako i nadnaravnih. Kod svakog nastupa o. Mije očitovala se neobičnom snagom njegova duša: duša djeteta, koje se zanima za sve dobro i lijepo, za sve što raste "uvis", prema Nebu, prema Isusu; duša pjesnika, koji je sposoban čudesno blago svoga znanja i osjećanja pretočiti u skladan, neodoljiv, ponekad i gromovit govor; duša karizmatika koji je pročišćen milošću i stradanjem imao na zemlji samo dvije ljubavi: Kristovu Crkvu i domovinu Hrvatsku.

No među vama je ovoga časa i golem broj onih kojima je Providnost udijelila da iz bližega upoznaju o. Miju - kao dušobrižnika u osobnim razgovorima, kao robijaša u Staroj Gradiški, kao pomoćnika kardinala Kuharića u sjeni zagrebačke prvostolnice. Nemoguće je opisati što se kod tih susreta u pojedinim srcima zbivalo. Ali jedno moramo istaknuti: u dodiru i razgovoru s o. Mijom osjećali smo kao da nas je "okupao" valom evanđeoskog optimizma, valom životne radosti i nade u bolju, Božju budućnost. Taj karizmatički dah vedrine i poleta zrcali se također u njegovoj pisanoj riječi, napose u brojnim stihovima, kao npr., u pjesmi-budnici koja je ispjevana za najsumornijih dana naše religiozne i nacionalne prošlosti: "Dižimo se, Gospa zove: treba zidat' Božji dom! Gospa će - milosti puna - novom svijetu Boga dat!" Kao čovjek Radosne

vijesti Gospodnje išao je o. Mijo vedra čela u sam zatvor, makar mu nije bio dokazan nikakav verbalni delikt. Na vratima "Petrinjske" zapita ga službenik, među ostalim: "Datum rođenja?" "Jedan-devet, jedan-devet, jedan devet", odgovori otac Škvorc. "Kakav je to datum?" iznenadi se kaznioničar. "Znate, rođen sam baš 1. rujna 1919." - protumači mu zatvorenik. Ne samo zatvor, nego ni bolest ni smrt nisu mogle takvom čovjeku zamračiti vedrinu duha. Ako nas je pred dva tjedna vijest o njegovu preminuću zatekla nespremne te još ni danas pravo ne shvaćamo da je zbilja otišao od nas, on sam bio je odavna na taj trenutak spreman - kao vjerni evanđeoski sluga kojemu je život Krist, a smrt dobitak.

S time smo, ustvari, dospjeli do onoga najintimnijeg, najosobnijeg, najizvornijeg što je ostalo skrovito u nutrini o. Mije: do njegova milosnog života pred Bogom, u Bogu i s Bogom. Poneki bljesak te intimnosti zabilježen je u njegovu dnevniku: vodio ga je sve do posljednjeg udara bolesti o minulom Božiću. No pravi, potpuni uvid u njegovu duhovnu veličinu omogućit će nam Svevišnji istom u Dan Vječnosti. Postoji, međutim, na rubu te intime - značajna crta koju ni mnogi bliski prijatelji o. Mije nisu poznavali. A tako je poučna, lijepa i potresna da je moramo večeras otkriti.

Godine 1930. došao je desetogodišnji Mijo Škvorc u Zagreb, da bi u Nadbiskupskom sjemeništu pohađao osam razreda srednje škole, spremajući se na svećenički stalež. Ali, nakon četvrtog razreda, toliko se razočarao u Zagrebu da je odlučio napustiti školovanje. Jedan od sjemenišnih odgojitelja, vlč. Mladen Relja, nije se htio pomiriti s tom dječakovom odlukom: naputi ga neka pročita brošuru "Sveci i blaženici Družbe Isusove" i potom ga pozva k sebi na razgovor. Otvoreno ga zapita da li bi htio poći k oo. isusovcima, nastavivti srednju školu u travničkom sjemeništu. Dječak uzvrat da bi rado pokušao tu mogućnost ali, zbog siromaštva roditelja ne smije ni pomišljati na boravak u dalekoj Bosni. Poteškoću je riješio vlč. Relja krepkom izjavom: "Dokle god budeš u Travniku, ja ću snositi sve troškove za tebe!" I, kroz četiri godine, premda sam gorko iskušavan bolešću i gubitkom vida, taj plemeniti svećenik iz Južne Hrvatske žrtvovao je polovicu svoje skromne zarade na školovanje Mije Škvorca u Travniku. Napokon, u srpnju 1938. godine mladi maturant stupa u novicijat Družbe Isusove na Jordanovcu u Zagrebu; bilo je to svega stotinjak dana prije odlaska Ante Gabrića u daleku Indiju. Iste jeseni dođe k isusovačkom provincijalu o. Franji Jambrekoviću jedna žena iz Zagreba na razgovor. Reče, da je po zanimanju pralja – tj. da šest

dana u tjednu provodi perući rublje u podrumima zagrebačkih višekatnica. Zaželjela je da na sebe preuzme troškove izdržavanja i školovanja jednog mladog isusovca. Zatečen njezinom tražbinom, provincijal joj za štćenika doznači novaka Miju Škvorca. Otada, kroz punih deset godina, ta će požrtvovna žena svakoga mjeseca donositi u Palmotićeve ulicu kovertu s iznosom za izdržavanje mladića kojega je poznavala samo po imenu; on pak o njoj nije imao nikakva pojma. Istom pred ređenje 1948. godine novi provincijal o. Karlo Grimm otkrije mu cijelu tajnu. Nato o. Mijo zamoli da se s tom divnom dušom susretne - što se i desilo. Pozvao ju je u svoj zavičaj na Mladu misu, ali se ona toj časti ugnula. Samo je zamolila njegov mladomisnički blagoslov i otišla sretna što je svojim istrošenim rukama toga divnog svećenika privela k Božjem oltaru. Vjerujemo da su se ove godine, 15. veljače, po njegovu preminuću ponovno našli u blaženoj Vječnosti. Dakako, nije kod toga susreta manjkao ni vlč. Mladen Relja.

Zacijelo, možemo i moramo u biskupu o. Miji Škvorcu gledati "dar Neba" -poklon kojim je Otac nebeski obdario naše sumorno doba. No, pazite, kako Bog u svojoj Providnosti postupa: On nam i najvrijednije svoje darove poklanja preko ljudi. On milosno isprepliće niti naših sudbina pa smo tako, po riječi Apostolovoj, svi od reda zaista "jedan Bitak u Isusu Kristu". Nitko među nama ne rađa se sam; nitko ne raste niti ne uspijeva sam. Oca Miju darovao nam je Svevišnji po jednome slijepom svećeniku i po jednoj siromašnoj zagrebačkoj pralji. Kad je stoga "pater Škvorc" i kao redovnik i kao biskup djelovao na tisuće oko sebe, bodrio, tješio, oduševljavao - uvijek su nas kroz njega otajstveno dodirivala i dva dobrotvora iz njegovih mladih dana, a da mi toga nismo naslućivali. Koliko, dakle, i Crkva i hrvatski narod duguju tim dvjema dušama?! Njihovu ulogu i njihove zasluge pravo ćemo procijeniti tek na Sudnji Dan. Imajući sve to pred očima shvatimo da nam u o. Miji nije samo nešto dano, nego ujedno i zadano! Dužni smo danas nastojati da barem donekle popunimo prazninu koja je među nama ostala po odlasku biskupa Škvorca. Zdušnom molitvom i nesebičnom žrtvom revnujmo za nova duhovna zvanja koja su, nažalost, posljednjih desetljeća i u našem narodu postala sve rjeđa. No, u prvom redu, poput nezaboravnog o. Mije budimo svjedoci Evanđelja u današnjici - svjedoci Božjeg mira, vedrine i ljubavi - usred jednog surovog svijeta koji kao da bi htio pretvoriti nam domovinu u "pakao prije Pakla"!